

Wat als... ?

Voedselstrategie

- Link met voedselomgevingen... wat een opportuniteit
- Voedsel verbindt...
- Concept niet nieuw
- Bestaande beleidskaders van Internationale top (Verenigde Naties) tot Voedingsstrategie (Sint-Niklaas) en alles daartussen
- Relevante plannen: Go4Food (Vlaanderen), Oo(g)st-Vlaanderen (Oost-Vlaanderen), Waasland Klimaatland (Interwaas)
- Relevante uitvoerders: veel spelers; lokale initiatieven en lokale actoren

- Op het terrein: wisselende bestuurskracht of interesse bij lokale besturen; projectmatige benadering bij lokale initiatiefnemers; (te) vaak naast elkaar ipv met elkaar; permanente zoektocht naar middelen (en mensen)

- Project Regionale voedselstrategie Waasland is uniek
 - o Experiment met regio in Vlaanderen; bestaand kader Interwaas
 - o Voldoende schaalgrootte?
 - o Voldoende coherentie lokale besturen?
 - o Voldoende nabij voor lokale uitvoerders?
 - o Voldoende slagkracht om samen op te pakken?

- Intergemeentelijk; wat zijn de hefboomen...
- Zes 'Wat als...' vragen ter overweging
 - o Vragen staan niet los van elkaar; acties hebben vaak (altijd) impact op meerdere terreinen.
 - o Benoemde voorbeelden zijn louter exemplarisch en doen niets af aan de waarde van niet benoemde acties.

Wat als... Samenwerking tussen stakeholders bevorderen

10 gemeenten met een verbindende rol

- Vele partners: Overheid; Ondernemingen (inbegrepen landbouw); Onderwijs en Onderzoek; Organisaties allerhande (inbegrepen geëngageerde burgers)
- Diverse invalshoeken: producent, verwerker, handelaar, consument...
- Diverse rollen: voorbeeldfunctie, gedocumenteerde gesprekstafel, catalysator, subsidieverstrekker, projectpartner, projectpromotor, ...
- Centrale plaats en verbindende rol lokale besturen; nieuwe beleidsperiode als kans!
 - o Beperkte inzet van mensen en middelen; indicatoren in vele beleidsdomeinen positief beïnvloed (duurzaam, sociaal, ..)

Wat als... Toegang tot gezond voedsel verzekeren

7.700 mensen doen beroep op voedselondersteuning

- Voldoende en gezond voedsel voor iedereen
- Bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen
 - o Versterken van de werking van een voedselverdeelplatform (VoedSaam) en de sociale kruideniers (De Sprinkplank, Slaatje Praatje); schoolmaaltijden (Rikolto)

Wat als... Lokale voedselinitiatieven ontplooiën en burgerbetrokkenheid verbeteren

335.000 consumenten in het projectgebied

- Rol van gemeenschapsprojecten zoals stadslandbouw, voedselcoöperaties, educatieve programma's
- Burgerbetrokkenheid en verhoogde kennis over voedselproductie en – consumptie
 - o Ondersteunen van wervende voorbeelden (Pomona, ...) of opname van het thema in het vormingsaanbod (Avansa Midden-Vlaanderen, Odisee, ...)

Wat als... Duurzame praktijken implementeren en milieubewustzijn verhogen

0,8 ha grasland omzetten in voedselbos met verdienmodel

- Alternatieve landbouwbedrijfsvoering met een verdienmodel in de kijker
- Landbouw als deel van de oplossing, niet als het probleem
 - o Kansen voor boslandbouw (Pomona), voedselbossen (Gillisbos) of koolstofopslag (Project Bolle Akkers, LV Heirbaut)

Wat als... Marktontwikkeling en distributie stroomlijnen

51 hoeveproducenten met rechtstreekse verkoop aan consumenten

- Directe verkoop van producten, korte keten initiatieven, lokale markten
- Logistiek aanpakken; distributienetwerken ondersteunen
 - o Organisatie van boerenmarkten (diverse gemeenten); afzetcoöperatie (Smaak van Waas); deelname aan de Week van de korte keten (diverse activiteiten)
 - o Noteer alvast 17 tot 25 mei 2025 voor een nieuwe editie; samen aan de slag

Wat als... Voedselverspilling verhinderen

900.000.000 kg eetbaar voedsel als jaarlijks voedselverlies in Vlaanderen

- Van primaire productie tot de huishoudens
- Ambitie 2025: - 30%: voorkomen, herverwerken (voeding) of hoogwaardig valoriseren
- Slimme inkoopgewoonten stimuleren
- Kennis over alle schakels: aankopen, verwerken, doneren, composteren...
 - o Educatieve campagnes (Lokaal gezondheidsoverleg); '30 dagen voedselwinst' (departement LNE); Voedselverliesscan (Flanders' Food); dekostwinners.be (OVAM)

Samengevat

- Een plan op bovenlokaal niveau om de productie, de distributie en de consumptie van voedsel (beter) te sturen, met aandacht voor duurzaamheid, gemeenschapsbetrokkenheid en het ondersteunen van lokale producenten.
- Bedoeld om een veerkrachtig, duurzaam en gezond voedselsysteem in het Waasland te bevorderen, waarbij lokale gemeenschappen actief betrokken zijn.

Toekomst

- Veel werk; samen aan te pakken maar winst voor iedereen
 - o Beleidsmatige aandacht laat besturen toe te voldoen aan meerdere criteria bij thema's als duurzaamheid, sociale cohesie, landbouw, lokaal ondernemerschap...
 - o Sterk netwerk laat organisaties (inclusief onderwijs) toe efficiënt en effectief hun rol op te nemen, middelen te vergaren, projecten uit te voeren, ...
 - o Kennisdeling laat burgers toe op verantwoorde wijze met voeding om te gaan
- voedselstrategiewaasland@oost-vlaanderen.be